

POSSIDII,
 EPISCOPI CALAMENSIS,
DE VITA S. AURELII AUGUSTINI
 LIBER UNUS,
 ET
 INDICULUS OPERUM EJUSDEM S. AUGUSTINI.

Hæc duo eximia opera jam edidimus in Operum S. Augustini tomo I (qui nostræ Patrol. trigesimus secundus exstat).
 Satis sit igitur nobis benevolam lectorem admonere, ut adeat locum citatum.

ANNO DOMINI CDXXXII-CDXXXIII.

COELESTINUS I PAPA.
PROLEGOMENA.

NOTITIA LIBRI PONTIFICALIS.

(Ex Nov. Coll. Concilior. Mansi t. IV, col. 455.)

Cœlestinus (a) natione Romanus [Al. Campanus], ex patre Prisco, sedit annis 8, mensibus 10, diebus 17 (b). Illic multa constituta fecit, et constituit ut psalmi David CL ante sacrificium psallerentur, antiphonatum ex omnibus, quod antea non fiebat, sed tantum Epistolæ beati Pauli recitabant [Al. Epistola recitabatur], et sanctum Evangelium. Hic fecit constitutum de omni Ecclesia, maxime et de religionibus, quod hodie archivis Ecclesiæ tenetur reconditum. Illic dedicavit basilicam Julii in qua obtulit postigem zeticum [Al. Postignegeticum. Forte postem sethicum]; patenam argenteam, pensantem libras 26 [Al. 25]; scyphos argenteos 2, pensantes singulos libras 8; amas argenteas 2, pensantes singulas libras 10; calices minores [Al. minores deest] argenteos 5,

A pensantes singulos libras 3; aquamanilos argenteos, pensantes libras 10 [Al. 20]; candelabra argentea 2, pensantia singula libras 30; canthara cerostrota ærea vel ænea [Al. vel ænea deest] 24, pensantia singula libras 30 [Al. 20]; item coronas argenteas 10, pensantes singulas libras 10 [Al. item... libras 10 deest]; ad beatum Petrum [Al. Paulum] apostolum, farum cantharum, pensans libras 25 [Al. 13], ex argento purissimo [Al. ex argento purissimo deest]; canthera argentea [Al. deest argentea] cerostrota in gremio basilica: [Al. deest in gremio basil.] 24, pensantia singula libras 20; ad beatum Paulum apostolum, farum cantharum argenteum, pensans libras 25; canthara cerostrota 24, pensantia singula libras 20 [Al. hæc omnia desunt ab ad beatum Paulum].

(a) Cum post obitum Bonifacii sedes dies 9 vacasset, tertio nonas Novembris, anno Christi 425, Theodosii imperatoris 16, Cœlestinus, sine ulla plebis suæ disscissione, inquit Augustinus epist. 161, creatus est pontifex, quamquam ii qui Eulalii factionis erant, in schismate perseverarint, neque ullo pacto cum Cœlestino communicare voverint. Theodosius, pietatis et religionis amantissimus imperator, propter impugnatas hæreses et catholicam fidem defensam, singulari Dei beneficio omnium tyrannorum metu ac periculo liberatus fuit. Africa, Arianæ perfidiæ tenacissima, et acerbissima catholicorum persecutrix, occulto Dei iudicio, a Vandalis aliisque barbaris ineensa, direpta et vastata, centum deinceps annorum spatio sub barbarico iugo permansit. Auctoritate hujus pontificis Britannia, Scotia et Italia a Pe-

lagiana, Orientales Ecclesiæ a Nestoriana hæresi sunt expurgatæ, Burgundiones et Iliberni ad fidem Christi conversi. Quam inepte itaque unus Laurentius Vallæ grammaticus, ecclesiasticarum rerum plane ignarus, Cœlestinum papam, qui primus omnium Nestorium Romæ damnavit et perlegatos ab œcumenica synodu Ephesina æque ejiciendum curavit, ejusdem Nestorii hæresibus infectum fuisse asseruerit, nemo non intelligit. Hæc ex Prospero, Beda, Baronius an. 425 et sequentibus. Sev. Binius.

(b) Octavo idus Aprilis anno 452 defunctus, ab exordio sedis usque ad diem obitus, mensibus dumtaxat quinque et diebus tribus post octennium absolutum, sedem tenuisse potuit. Baronius predicto loco. Sev. Binius.

Hic fecit ordinationes tres in urbe Roma per men- A
sem Decembreni, presbyteros 32, diaconos 12, epi-
scopos per diversa loca 46. Qui etiam sepultus est in
cœmeterio Priscillæ, via Salaria, viii idus Aprilis.
Et cessavit episcopatus in urbe Roma dies 20 [Al.
dies 21].

NOTITIA GALLANDII.

(Biblioth. Vett. Patr. tom. IX.)

1. De sancto Cœlestino verba facturi, ea potius quam nostra, hic describenda existimamus, quæ paucis licet, satis tamen apposite ad nostrum institutum edisseruit vir doctus Coutantius. Sic igitur ille ^a : « Cum Bonifacius anno 422, Septembris 4 die, ex hac vita migrasset, inox, Augustino teste ^b, Cœlestinum in Romana sede Dominus Deus sine ulla plebis suæ discissione constituit. Observat vir eruditus, cum Ecclesiæ Romanæ tunc fuisse morem, ut B nisi quid obstaret, defuncto ejus episcopo statim successor sufficeretur; adeoque Cœlestinum, cum in eum conspirarint totius plebis suffragia, nulla interposita mora, ac proxima post Bonifacii mortem dominica, quæ in 10 Septembris diem incidebat, fuisse ordinatum.

2. « Pluribus gestis episcopatus ejus insignis fuit: nominatim vero adversus Nestorium sententiam primus edixit: Cyrillum ad eam exsequendam vicarium instituit, et regulam præscripsit ac formam, quam ut canonicæ Ephesinæ synodi Patres sequi se ultro sunt professi. Præterea hujus synodi confirmavit acta; Pelagianos totius Italiæ finibus deturbari curavit; Novatianis ecclesias quas Romæ plures habebant, ademit; nascentem coerevit Semipelagianam hæresim, et Augustinum adversus novos ejus reprehensores defendit.

3. « Eum ipso anno 432, quo Maximiani in Nestorii locum subrogati ordinationem, velut ad coronidem profligatæ hæreseos Nestorianæ, approbavit, tam gloriosum pontificatum finiisse, Prosperus ac Marellini Chronicis confirmatur; quo die, non ita est exploratum. Eum Aprilis 6 vel 9 die sepultum pontificales libri ac Martyrologia tradunt. Verum sibi non coherent pontificales libri, siquidem annos 9, menses 10 et aliquot dies, non secus atque veteres catalogi, pontificatui Cœlestini ascribunt. Antonius

Pagius certum esse debere, ait ^c, eum sedisse annos novem, menses decem et dies novem, ideoque obiisse die 18 aut 19 Julii. In Corbeiensi tamen codice Vigili papæ temporibus exarato, cum quo nonnulla saltem Chronici Prosperii exemplaria consentiunt, annos 9, menses 10, dies 17 sedisse dicitur. Hinc Sebastianus Tillemontius Cœlestini mortem anno 432 Julii 26 die consignare licere arbitratur ^d. » Iluc usque V. C.

4. Jam vero ejusdem Cœlestini epistolarum editionem ab ipso Coutantio adornatam exhibemus, nonnullis in locis recensitam; ex cujus proinde annotatis haurire in promptu est, quæ ad hujus pontificis res præclare gestas magis elucidandas pertinent. Quod superest, si quid iis addendum, legendam existimarim disquisitionem in decem capitula epistolæ Cœlestini 21 ad episcopos Galliarum subjecta, quam viri eruditi elucubraverunt ^e, ubi accuratissime post ipsummet Coutantium quid de illis sit censendum exponunt. Cujus quidem epistolæ Cœlestini ad Gallos occasione annotare libet, Vincentium Lirinensem magni fecisse illam ejusdem pontificis sententiam quæ in ea epistola ad Galliarum episcopos habetur liis verbis ^f : *Desinat, si ita res sunt, incessere novitas vetustatem.* Quibus relatis, subdit Vincentius ^g : *Ergo hæc fuit beati Cœlestini beata sententia, ut non vetustas cessaret obruere novitatem, sed potius novitas desineret incessere vetustatem.* Haud equidem ignoro ejusmodi Vincentii verba in alium sensum ab eo quem præ se ferre videntur, detorsisse doctissimum cardinalem Norisium ^h : ejus tamen opinio nullo pacto probatur erudito Coutantio ⁱ. Neque vero illud præclarum de Cœlestino Prosperii testimonium hic demum omittendum ^j : *Cui, inquit, ad catholicæ Ecclesiæ præsidium multa Dominus gratiæ suæ dona largitus est.*

^a Constant. Epist. Rom. Pontiff. pag. 1051.

^b Aug. epist. 209, num. 1.

^c Pag. ad ann. 432, § 5.

^d Tillem. tom. XIV, pag. 738.

^e Baller. lib. II cap. 6 Observ. ad Opp. Noris. tom.

IV, pag. 909 seqq.

^f Cœlest. epist. 21, § 2.

^g Vinc. Lir. Common. cap. 32.

^h Noris. Hist. Pelag. lib. II cap. 11, Opp. tom. I, pag. 391 seq.

ⁱ Constant. ad epist. 21 Cœlest. not. 3, infra pag. 535.

^j Prosp. contra Collat. cap. 21, al. 41, num. 2.

D

NOTITIA SCHOENEMANNI.

(Biblioth. Historico-Litterar. tom. II.)

§ I. Vita Cœlestini papæ.

Patria Campanus, Prisci cujusdam filius, proxima statim post mortem Bonifacii Dominica, id est 10 Septembris die a. 425 episcopus ordinatus est. Du-

rabat adhuc Romanæ sedis in Afrorum judiciis potestas, tandiu ab ipsis Africanis episcopis concessa, donec consultis Nicæni concilii verissimis exemplaribus, utrum in eis reperirentur laudati a Zosimo